

גיליון מספר 5 – פברואר 2011

טיפים שימושיים לכתובה - משולחנו של הצוות לעריכת הלשון במכללה¹

התאהבתי בה..... בלשון העברית!

והפעם: נקודה ופסיק (;)

תפקידו העיקרי של סימן הפיסוק נקודה ופסיק הוא להורות על הפסק גדול מן הפסיק וקטן מן הנקודה. בדרך כלל מפסיקים בסימן זה בשלושה מקרים: בפירוט עניינים כדי להפריד בין צירופי עניינים שונים - הפרדה בין פריטים של רשימות שונות, בין משפטים עצמאיים מבחינה דקדוקית, אך קשורים זה בזה בקשר הדוק מבחינת עניינים, כלומר הרעיון במשפט האחד יש לו המשך במשפט הנוסף, בין איברים שונים של מחזורת², בייחוד כשהיא ארוכה.

בפירוט עניינים כדי להפריד בין צירופי עניינים שונים - הפרדה בין פריטים של רשימות שונות

דוגמה: פירוט עניינים של פריטים שווי מעמד	ביום העיון נשאו דברים מר גדעון סער, שר החינוך; הגב' לימור לבנת, שרת התרבות והספורט; מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך.
--	--

בין משפטים עצמאיים מבחינה דקדוקית, אך קשורים זה בזה בקשר הדוק מבחינת עניינים

דוגמה: שנת תשע"א הוכרזה על ידי שר החינוך כשנת הלשון; שנת הלשון הקודמת הייתה לפני כעשור.	
---	--

בין איברים שונים של מחזורת, בייחוד כשהיא ארוכה

דוגמה:	שני תלמידים מן התכנית לבית הספר העל יסודי; שלושה תלמידים מן התכנית למצוינים (רג"ב); שני מרצים מן ההתמחות בחינוך; אדם מן המנהלה - שמונה אלה ממונים על ארגון היריד.
--------	---

...ומעט היסטוריה: בעבר היו שכינו סימן זה בשם פסיק-ונקודה וגם נקודה ופסיק. ועד הלשון כינהו: נקודה ופסיק וכך גם האקדמיה ללשון העברית. בציבור רווח הכינוי נקודה-פסיק. הקושי שמעלה שם זה הוא כי לא תמיד ברור שמדובר בסימן פיסוק אחד. סימן פיסוק זה הוא האחרון שהצטרף לסימני הפיסוק בעברית.

¹ ד"ר עדית שר - מרכזת, בת-חן אביטן, מעיין ביטון, הודיה דהאן, חגית לנג, אפרת מור, טל צפריר, זהבה קב-ונקי, כנרת ראובני

² עפ"י אבן-שושן/ המילון החדש: מְחֻזָּרֶת היא משפט מקיף ומשוכלל במבנהו המביע רעיון שלם ומפותח והמסתיים במסקנה הגיונית.